

Digitális fotózás:

sztereofotók

az internetre

Lámpabolti Esték

Szekszárd, IGYUK, 2006. február 16.

Cserhádi András

CsaTolna Egyesület

Tartalom

- **Történeti visszatekintés**
- **Sztereofotó...**
  - eszközök, nézési módok
  - készítés, feldolgozás, megjelenítés
- **Példák**
  - tárgyak, tájak, személyek, világűr
- **Rokon területek**
  - CAD ábrák
  - domborzat szemléltetése
  - stereopod
  - térbeli rajzolás

A térlátás kezdeti kutatásai

Leonardo da Vinci vázlatok

- **i.e. 300**

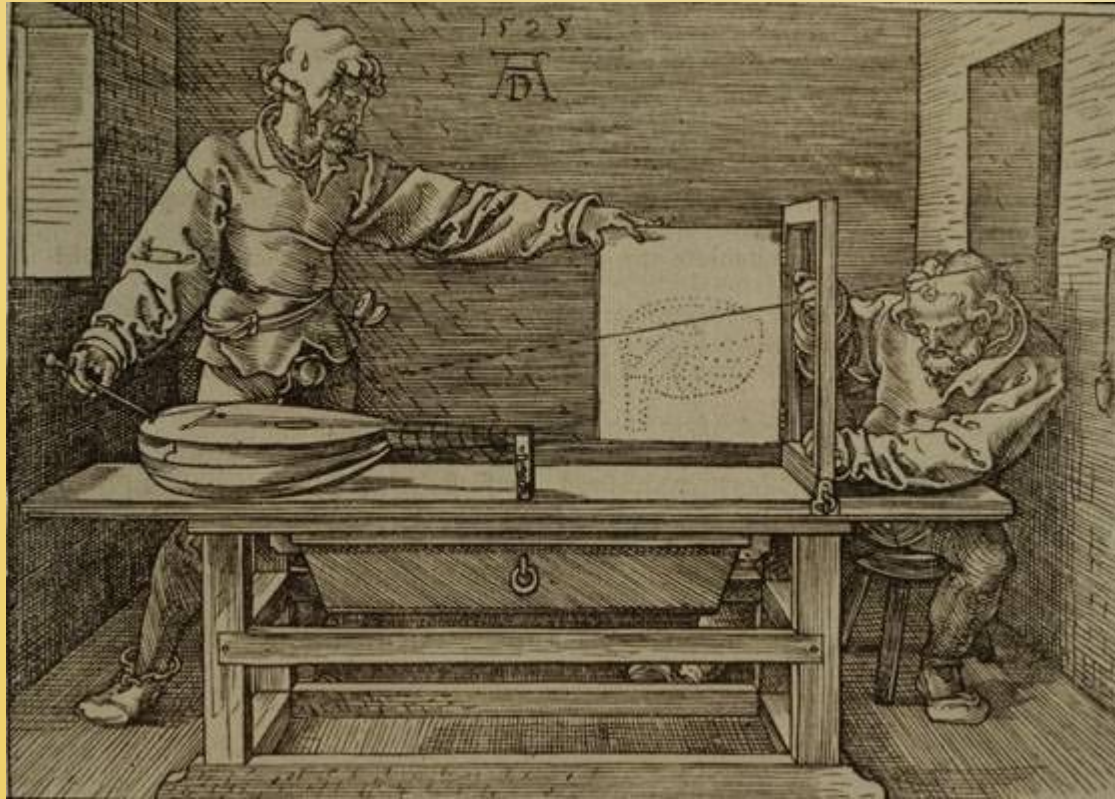
- Euklidész: kicsit mást lát a bal és mást a jobb szem

- **1500 körül**

- Leonardo: a két szemmel látás nem festhető vászonra
- az eltérések hordozzák a mélységi információt

Korai térábrázolási stúdiók

- **1525**

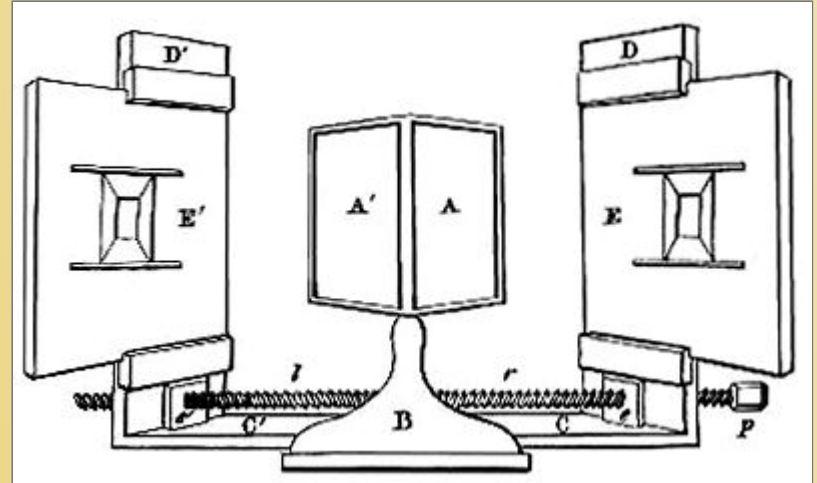
Albrecht Dürer
Lantot rajzoló ember

- 3D-2D kapcsolat és perspektíva tanulmányozása
- rajzpárok bal/jobbszemmel látható eltérő képről

Sztereoképek elődei

- **1832 Wheatstone**

- tükrös
- sztereoszkóp
- festett ábrák

- **1840 Talbot és Collen**

- talbotípiák

- **1841 Fizeau és Claudet**

- sztereodagerrotípiák

Sztereofotózás kezdetei

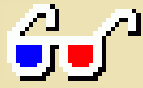
- **1850** – fotográfia felfedezése után már népszerű
- **1854-1858** – nő a képek száma: $10^4 \Rightarrow 10^5$
- **1890-es évek**
  - USA: 3 nagy sztereokép cég, 10^6 példányszám

Underwood & Underwood

Keystone View & Co.

H.C.White & Co.

- **1920-as évek**
  - sztereoképeslapok, hullámokban sztereofilmek
- **1950-es évek**
  - újraéledő érdeklődés sztereofényképezés iránt
  - kamerák és különböző eszközök a piacon

Keystone View & Co.

CsaTolna

◆
◆
◆
Keystone View Company
COPYRIGHTED
MADE IN U. S. A.
Manufacturers

Meddville, Pa., New York, N. Y.,
Chicago, Ill., London, England.

34089 The Gateway to America—Aerial View of Statue of Liberty and Bedloe's Island, New York Harbor.

H. C. White & Co.

CsaTolna

Sztereofotó eszközök

- **Sztereofényképezőgép**

- 2 gép 1 házban
- szemtávolságnyira
- szinkron zár+blende

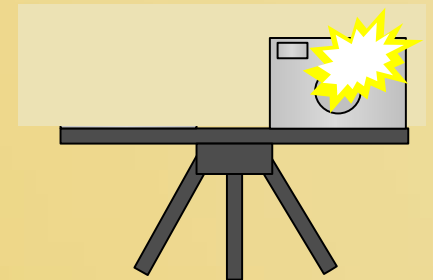
- **Sztereoeletét**

- optikai eszköz
- 1 kockára 2 félképet ad

1 expozícióval

- **Sztereoszán**

- vízszintes sín a fotoállványon
- gép elcsúsztatása

2 expozícióval

Sztereofotók készítése

- **Semmi hókus-pókusz! Egyszerű!**

- nem kell szán

- a téma ne mozogjon

- két képet fotózni egymás után kézből, köztük elmozdítani vízszintesen a gépet

- bázis: szemtávolság (7-9 cm),

- távoli tárgynál több (kb. $\text{táv}/40$)

- **Kis hibák digitálisan kiegyenlíthetők**

- pozícióhiba (túlfordulás, bólintás, ferdulés)

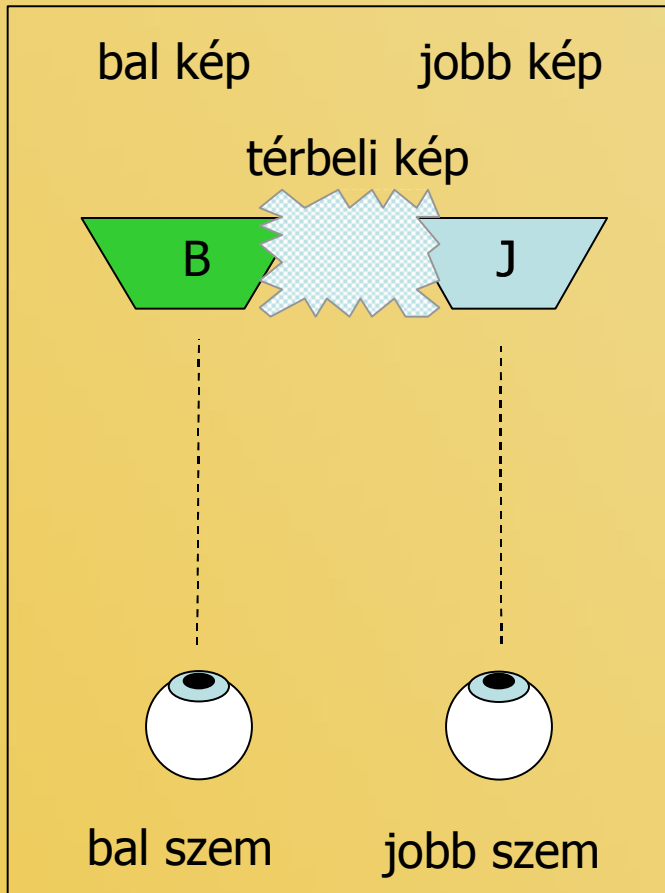
- expozíciós hiba

Sztereofotók szemlélése

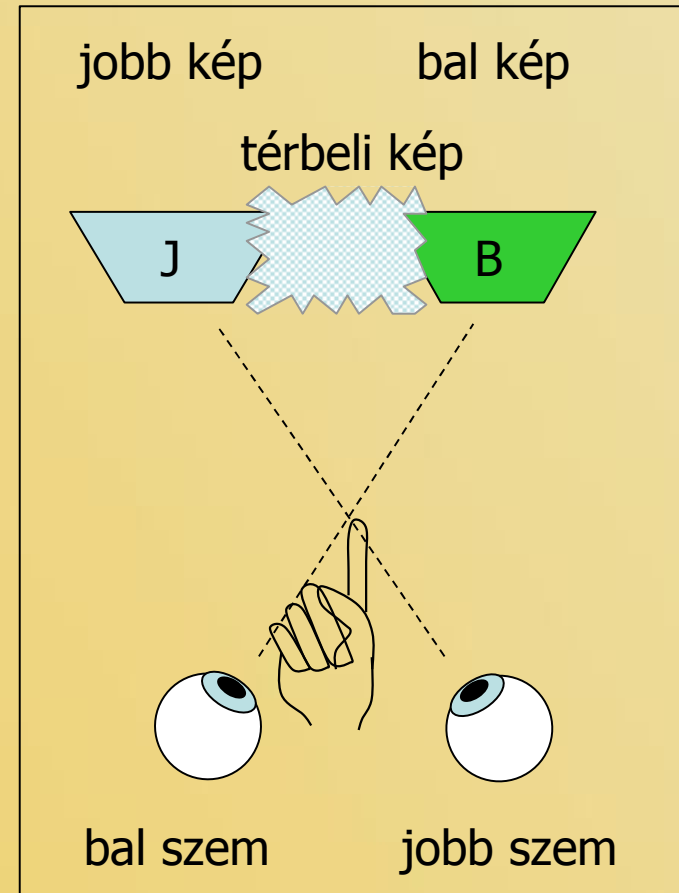
- **Szabad szemmel nézés**
  - távolba meredve, kancsalítva
- **Tükrös módszerek**
- **Mikro-prizma sor**
- **Polárszűrős szemüveg**
- **Folyadékkristályos képváltogató**
- **Kétszínű (anaglif) technika**
  - színes vagy szürkeárnyalatos képre
    - **vörös** **cián**   **vörös** **zöld**   **vörös** **kék**
    - vagy gamma korigált **sárga** **kék** színekkel

Szabad szemmel nézés

- **Távolba meredve
(párhuzamos
tekintet)**

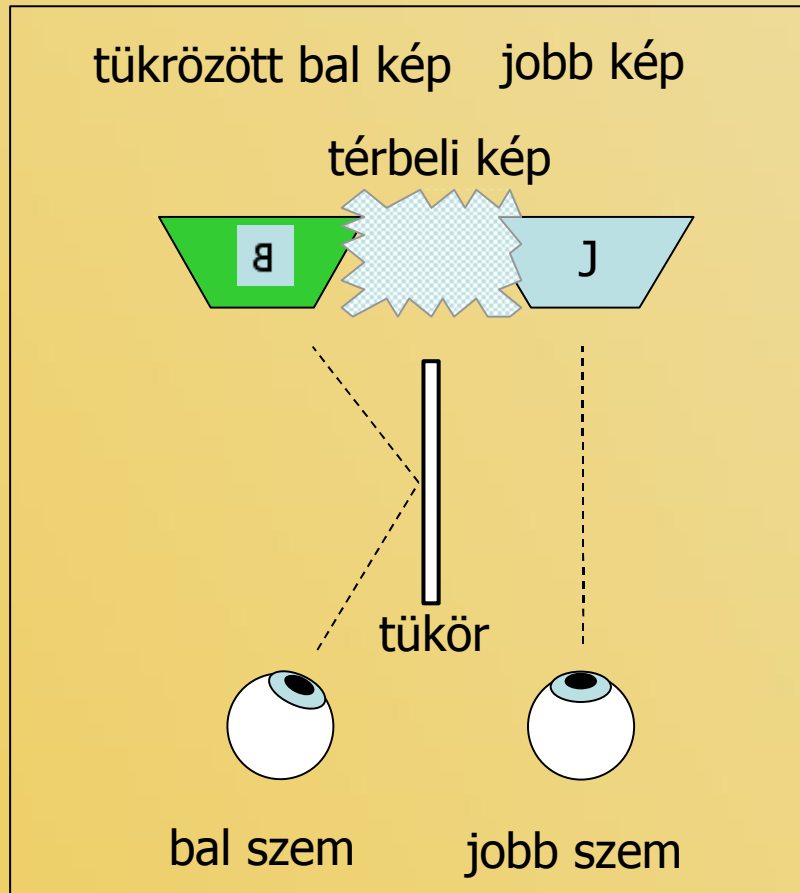

- **Kancsalítva
(keresztező
tekintet)**

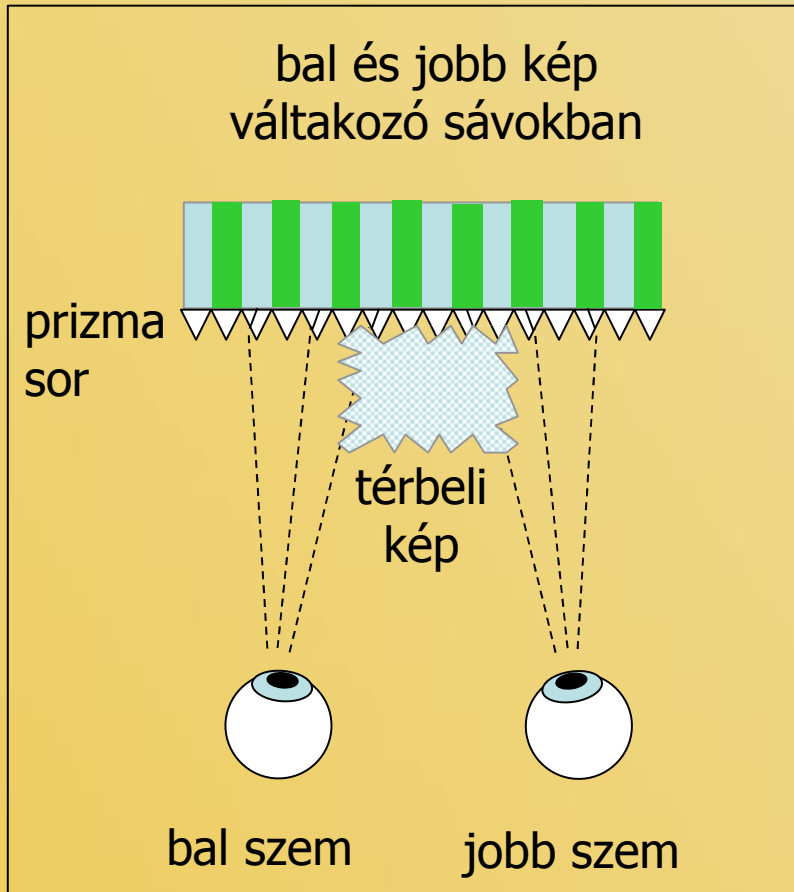
Tükrös nézés

- **Függőleges tükörrel**
(részben összenéző tekintet)

Mikro-prizmák (optikai maszk)

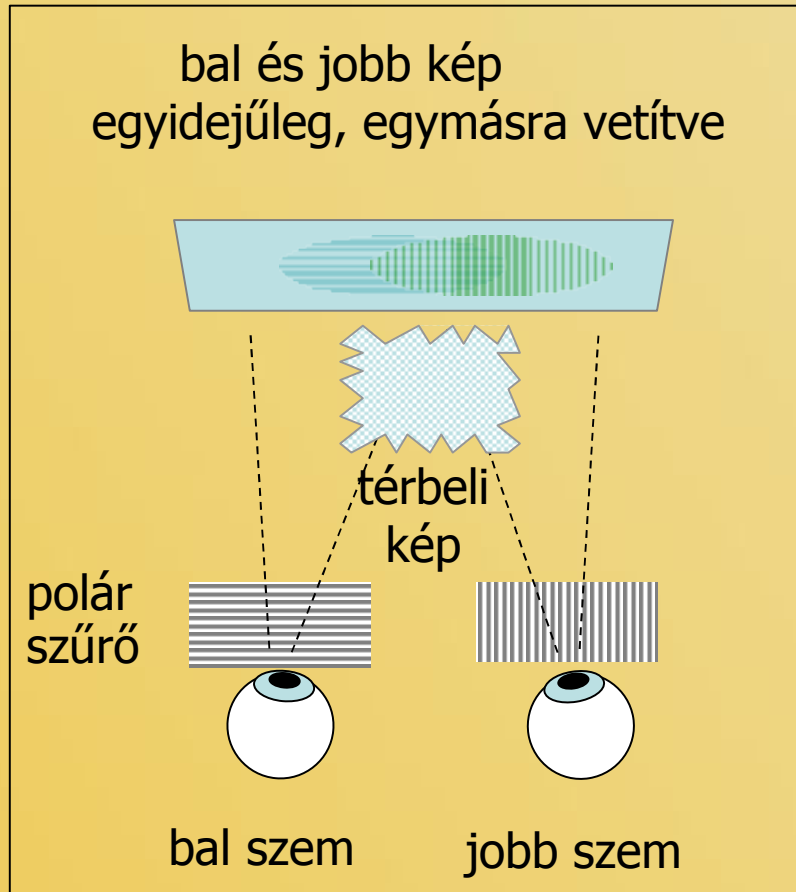
- **Függőleges prizmasávok (részben összenéző tekintet)**

- képeslapok, naptárkártyák
- speciális képernyőbe integrálva is van
- csak szűk szögtartományban működik, 1 fő nézheti

Polárszűrős szemüveg

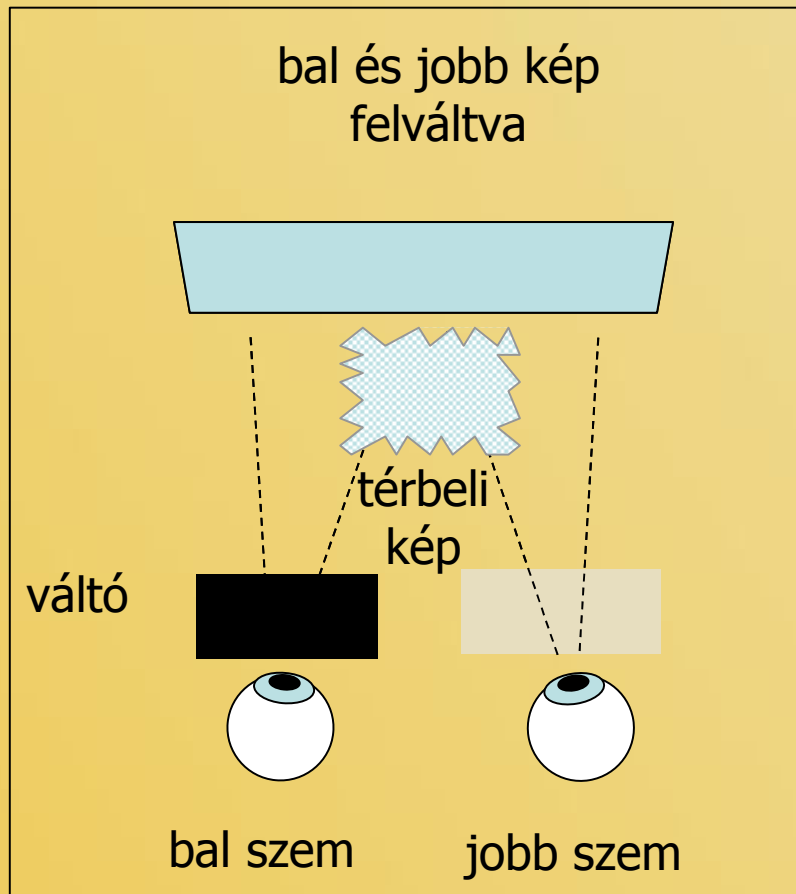
- **Merőleges szűrési síkok,
vetítés polarizált fényvel**

- főleg sztereomozikban
használatos
- jó minőség, bár a
fényerő gyenge
- speciális vászon, 2
vetítő
- amatőr célokra drága

Gyors képváltogatás

- **Felváltva mutatott képek
folyadékkristályos szaggató szemüveg**

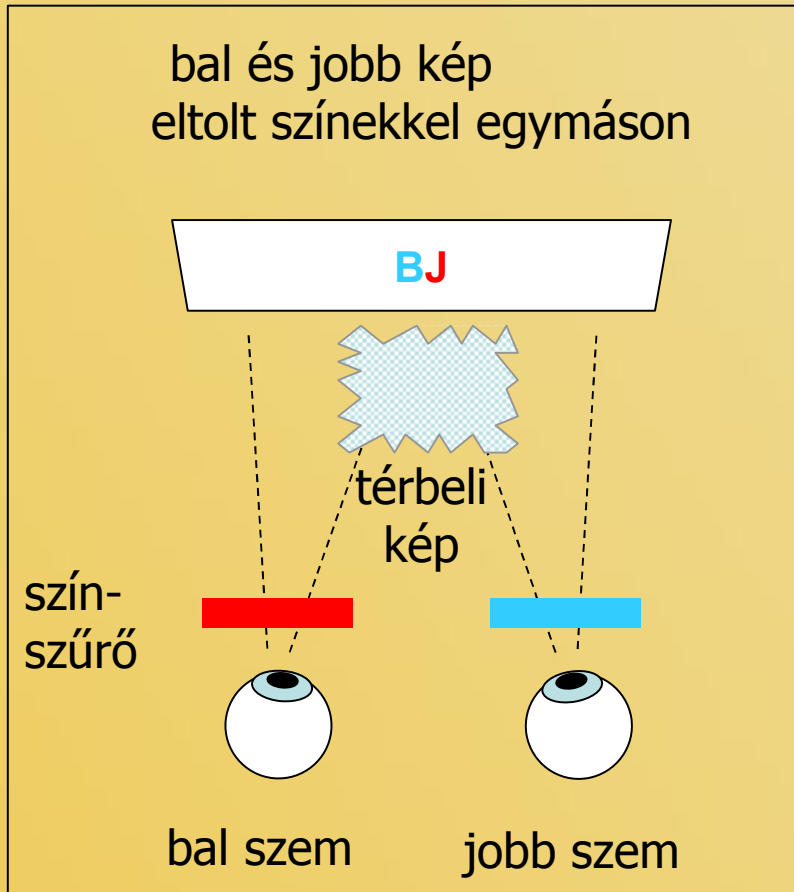

- gyors videokártya és monitor
- monitor-szinkronizált szemüveg
- felére csökken a képfrekvencia
- nem olcsó, de elérhető

Anaglif

- **Színszűrős szemüveg képernyőn, papíron, vetítve megjelenített képhez**

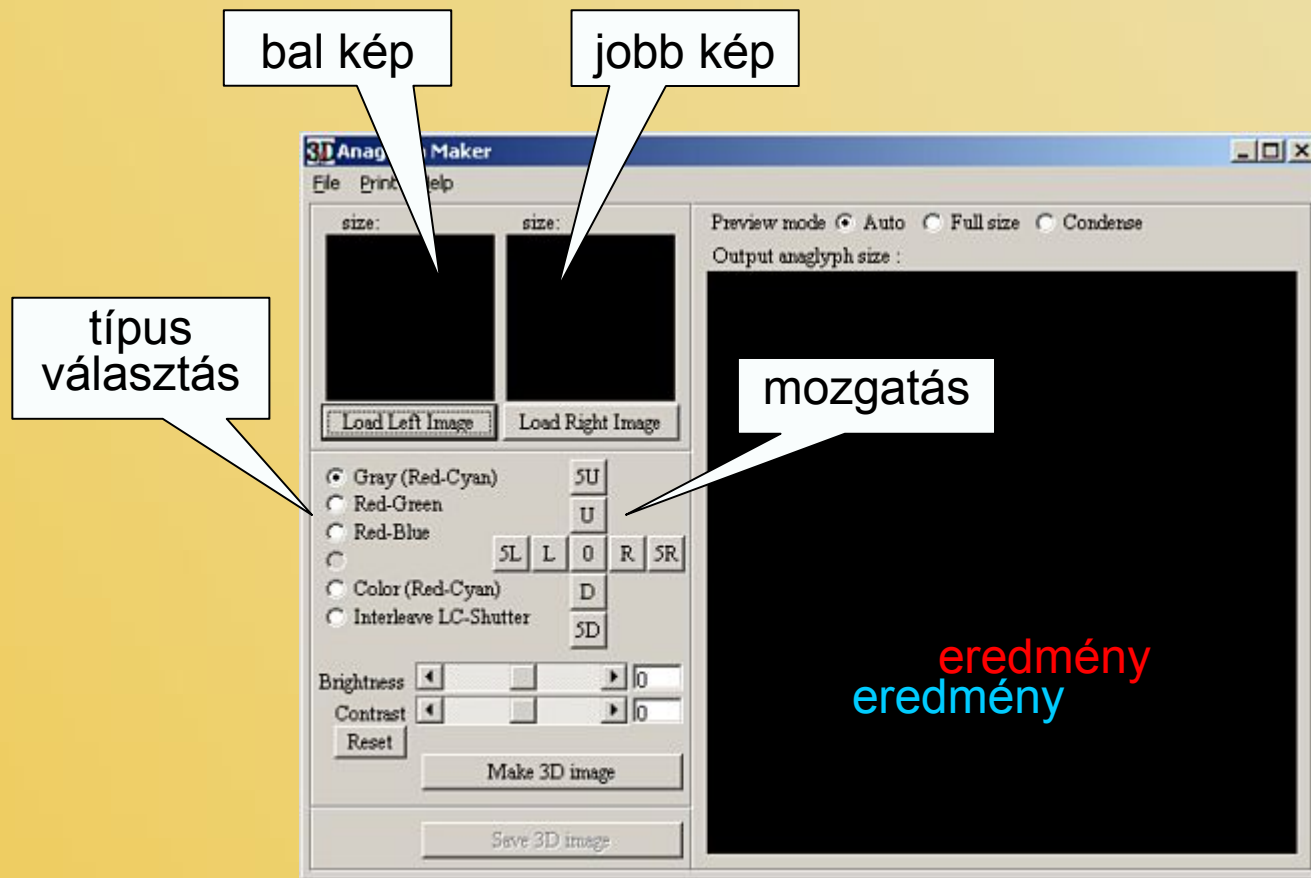

- a szürke - egyszerűbb
- a színes - sok pirosat és kéket tartalmazó képekre nem olyan jó, zöld tájakra igen
- célszerű a szemüvegre optimalizálni
- ár/teljesítmény arány verhetetlen (300 Ft)

Anaglyph Maker

- **Takashi Sekitani, jp** freeware

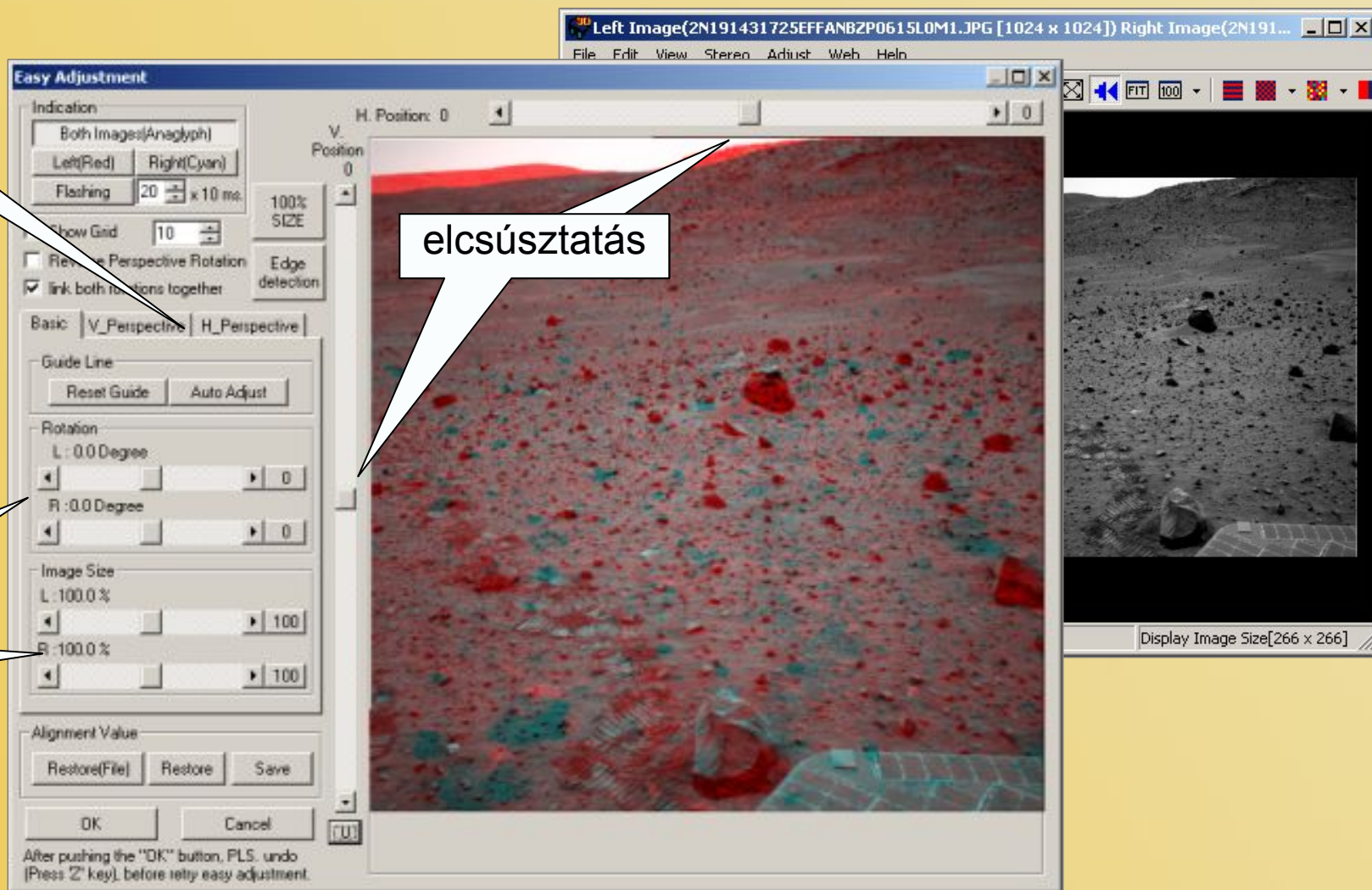
- **Egyszerű, s ezért nagyszerű**

StereoPhoto Maker

- Masuji Suto, jp freeware

StereoPhoto Maker

- **Szerkesztő és néző program egyben**

- szinte mindent tud, csak példák:

- aut. szín és világosság állítás,
- anaglif szellemkép redukció,
- kötegelt képfeldolgozás,
- HTML kimenet java applettel
- mobil telefon kimenet
- diabemutató
- különleges nyomtatások

- nagyon jól dokumentált

- David Sykes [en](#), Werner Bloos [de](#), és persze [jp](#) is

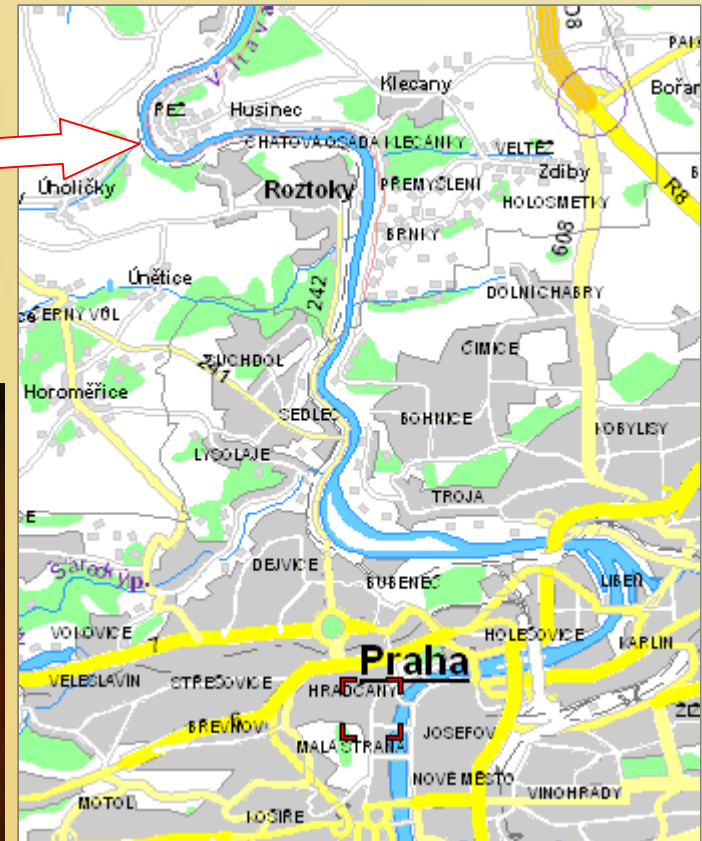

- Paralle-eyes
- Cross-eyes
- Above/Below
- Red/Cyan anaglyph
- Red/Blue anaglyph
- Red/Green anaglyph
- Color anaglyph
- Half-color anaglyph
- Interlaced (horizontally)
- Vertical interlace
- Mirrored Left
- Mirrored Right
- Mirrored Both
- Single Image
- Page-flip with shutter-glasses

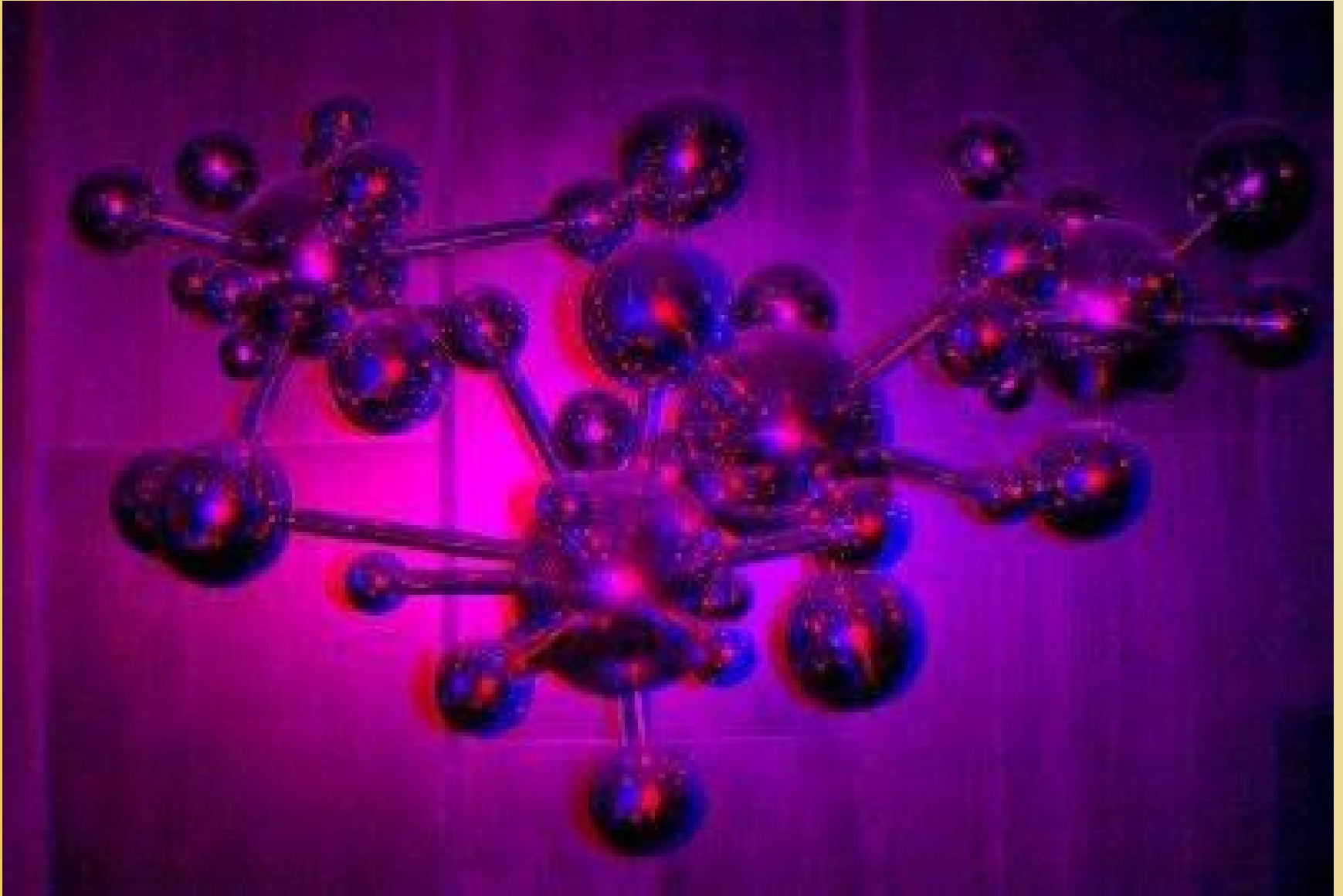
Első sztereoképem

- **Helyszín**

- Csehország, Řež
- Hotel Vltava étterme

Első sztereoképem

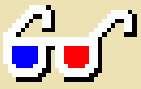
Vaskeselyű Szekszárdról

Varga Imre Prométeusz

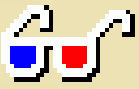

Meggyfa és kamra télutón

Cseresznyevirágzás

A paksi fotoklubban

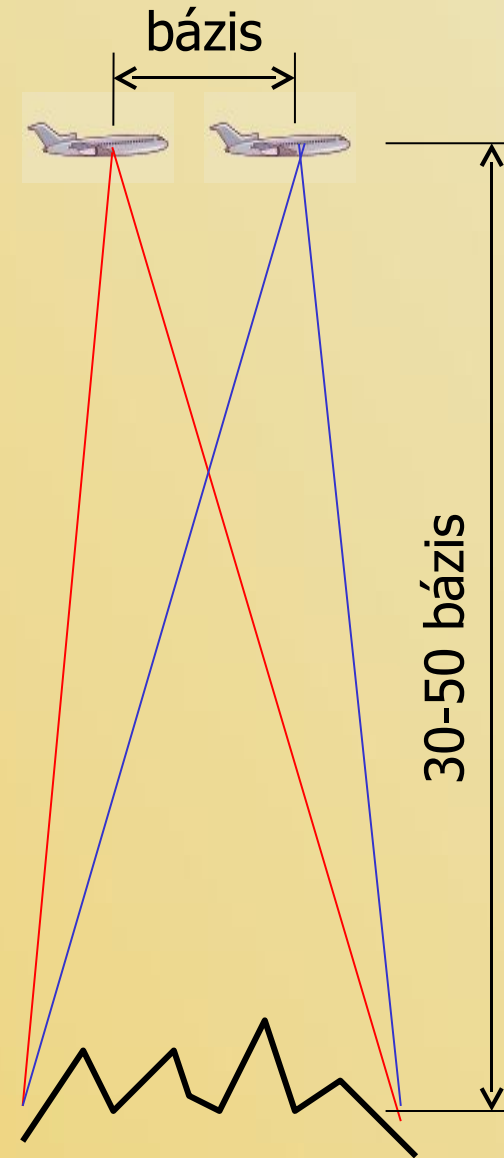
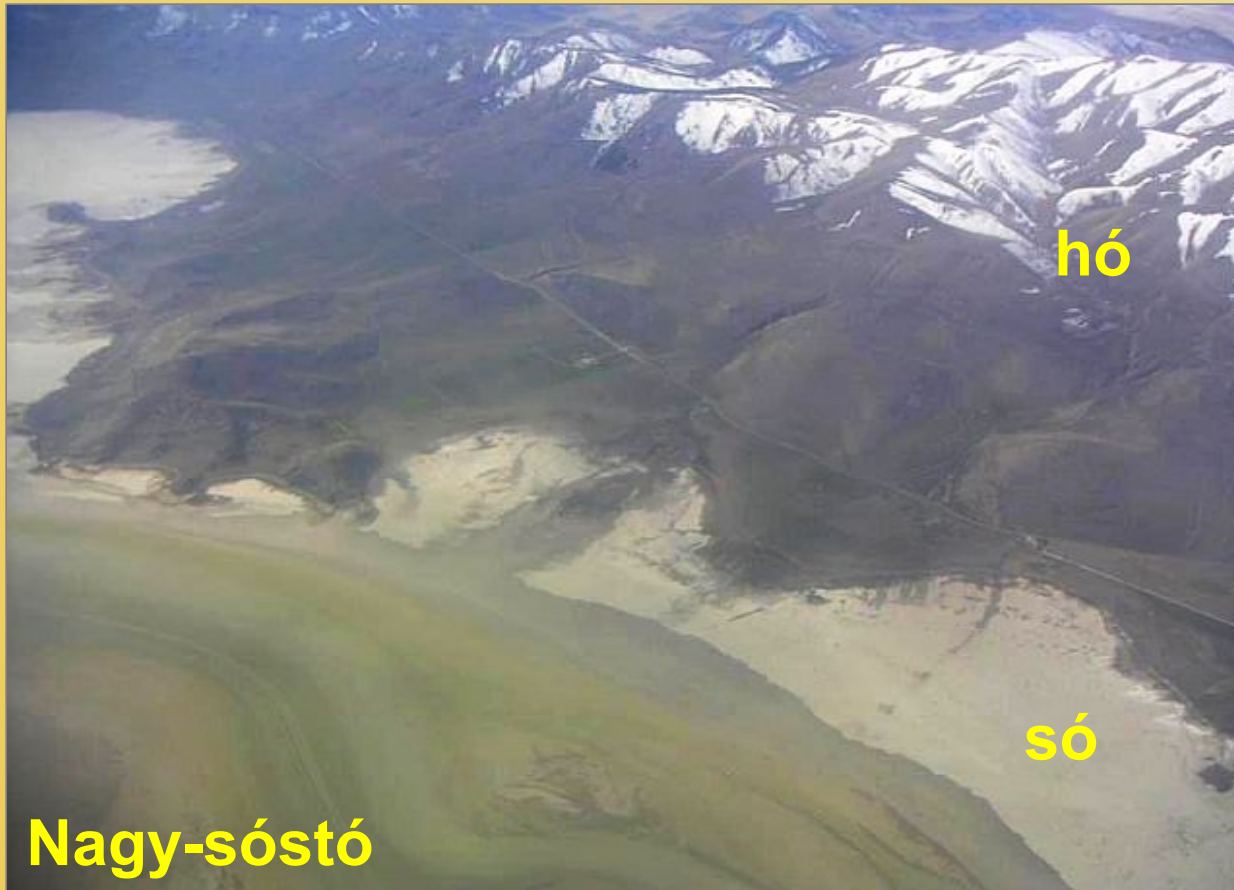

kézből
készített
2 kép,
SPM-rel
feldolgozva

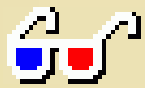
méret,
pozíció,
lencse,
perspektíva
korrekciók

Sztereokép hosszú bázissal

- Repülőgépről fotózva
- USA, Utah állam

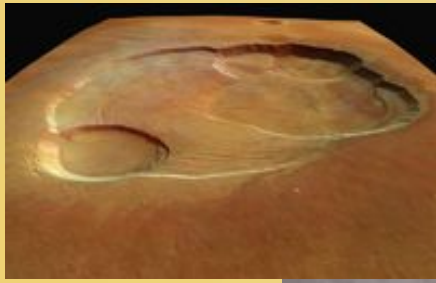
Sztereokép hosszú bázissal

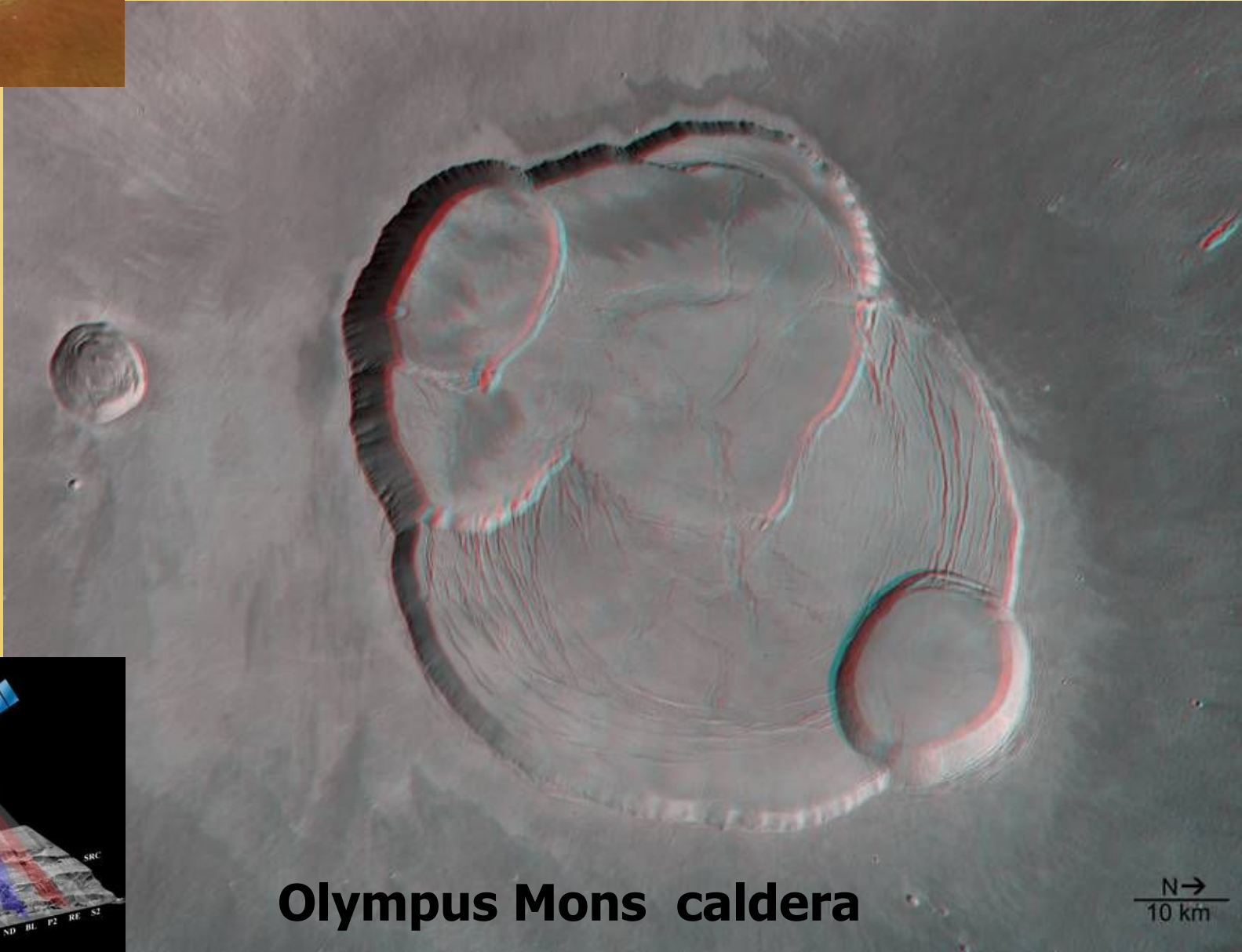
$\Delta t = 5 \text{ sec}$

Mars

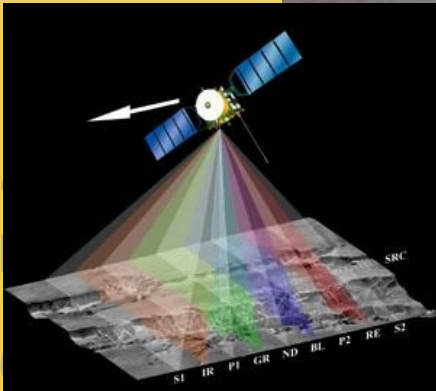

Mars Express HRSC

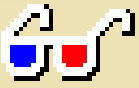

Olympus Mons caldera

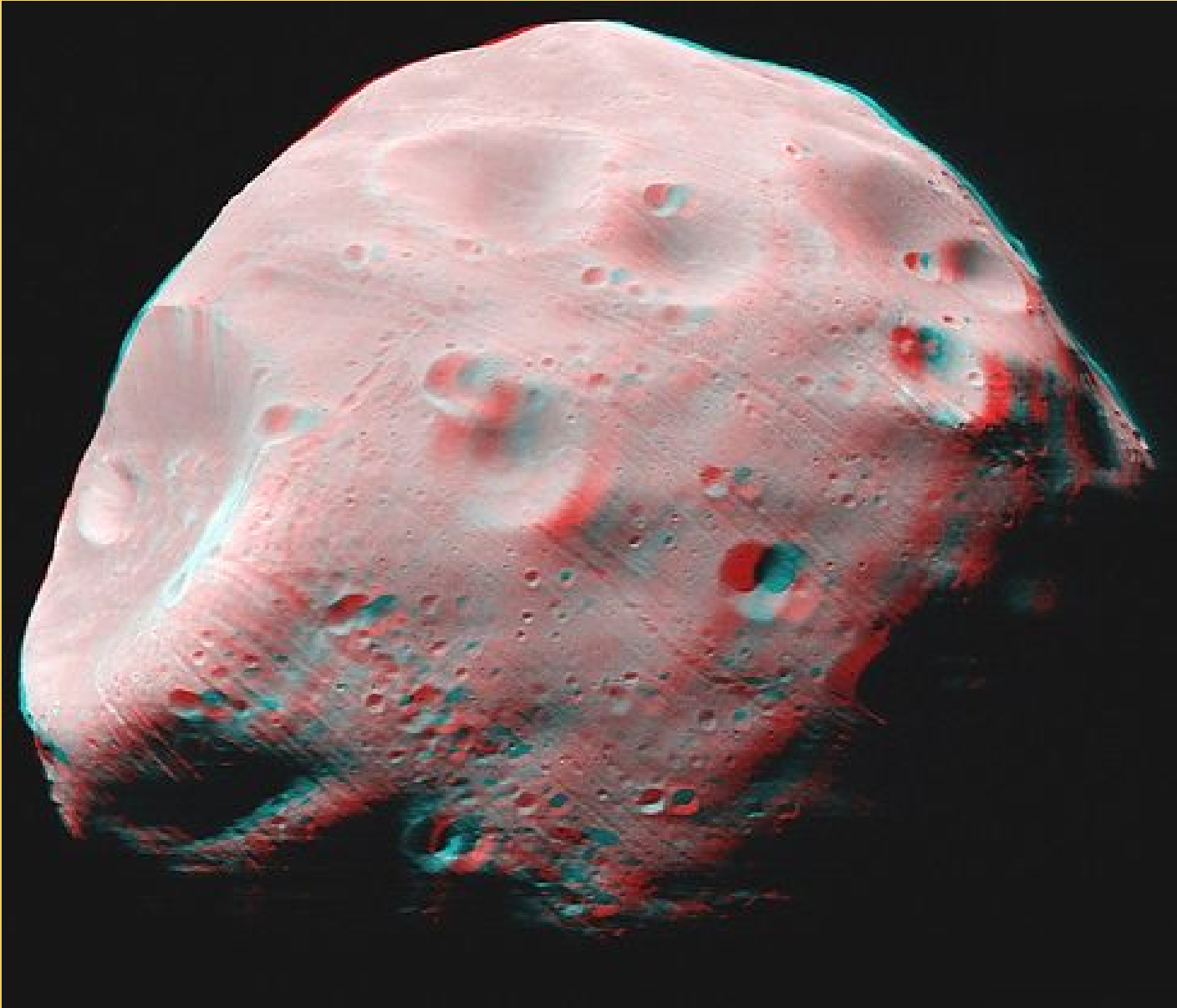
N →
10 km

Mars holdja

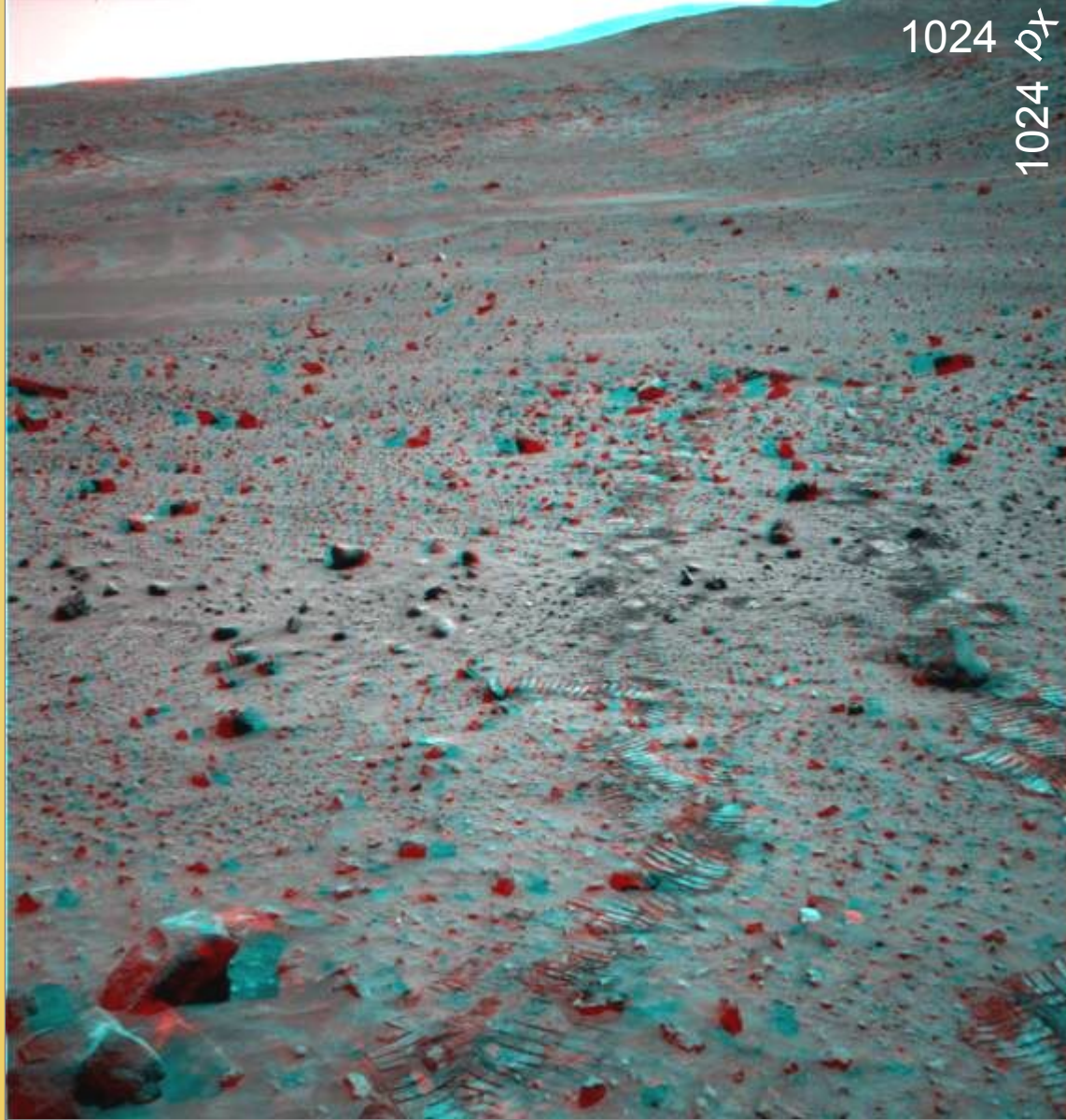
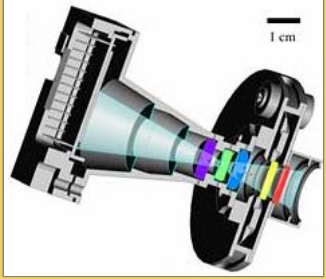
Mars Express HRSC

Phobos

CsaTolna

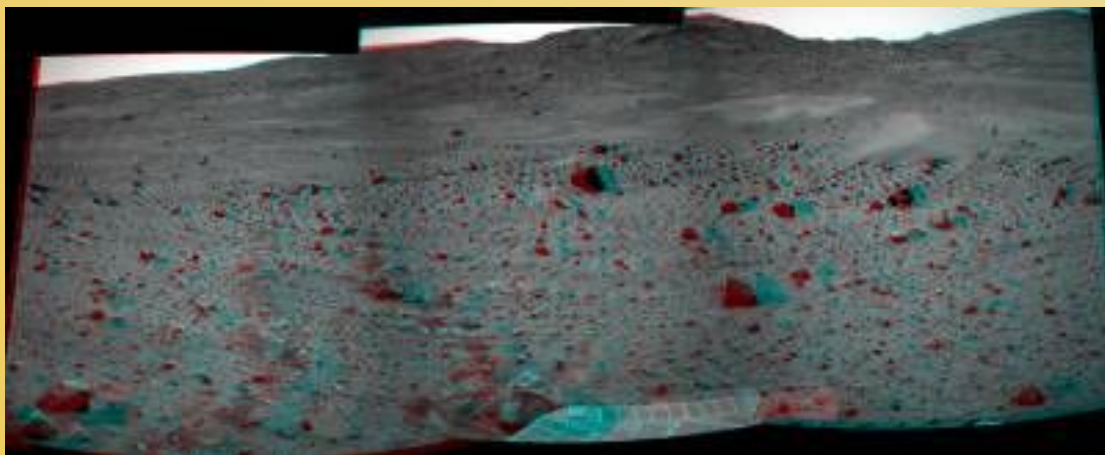
Mars roverek - térben

Spirit Rover pancam

Sztereopanoráma, „körbetárgy”

- **Többféle digitális fotofeldolgozás egybe építve**

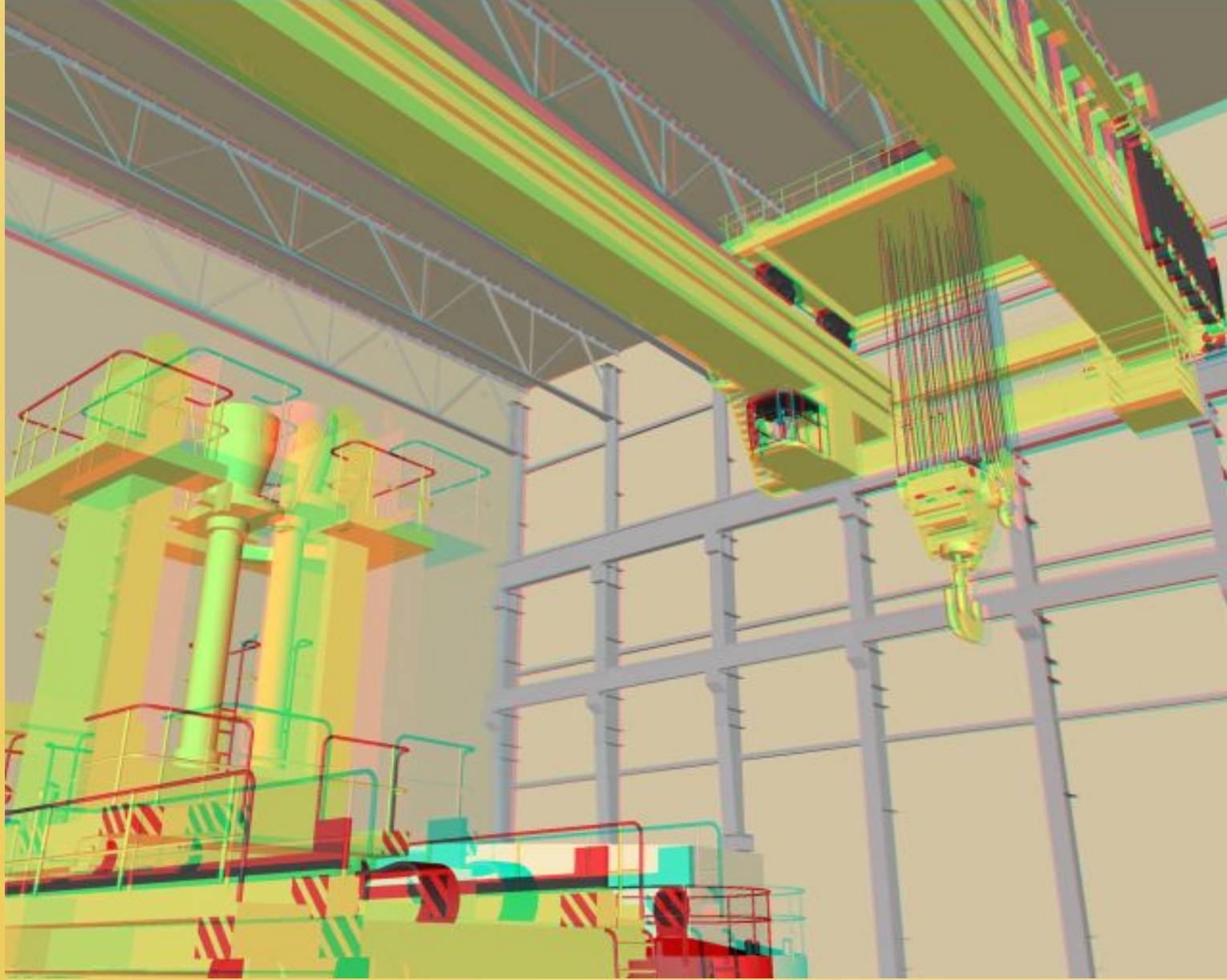

– Hogyan csináljunk sztereopanorámát?

3D CAD – nem csak fotó

Debuly Gábor
reaktorcsarnoki daru és átrakógép

Domborzat megjelenítése

terep + program + térkép = térbeli kép
anaglif
árnyékolt
mozgó

• Terepmodell

- Szd-i dombság digitális szintvonalas terepmodell (ismeretségen keresztül)
- SRTM radartérképek (internetről letölthető)

• Megjelenítő program

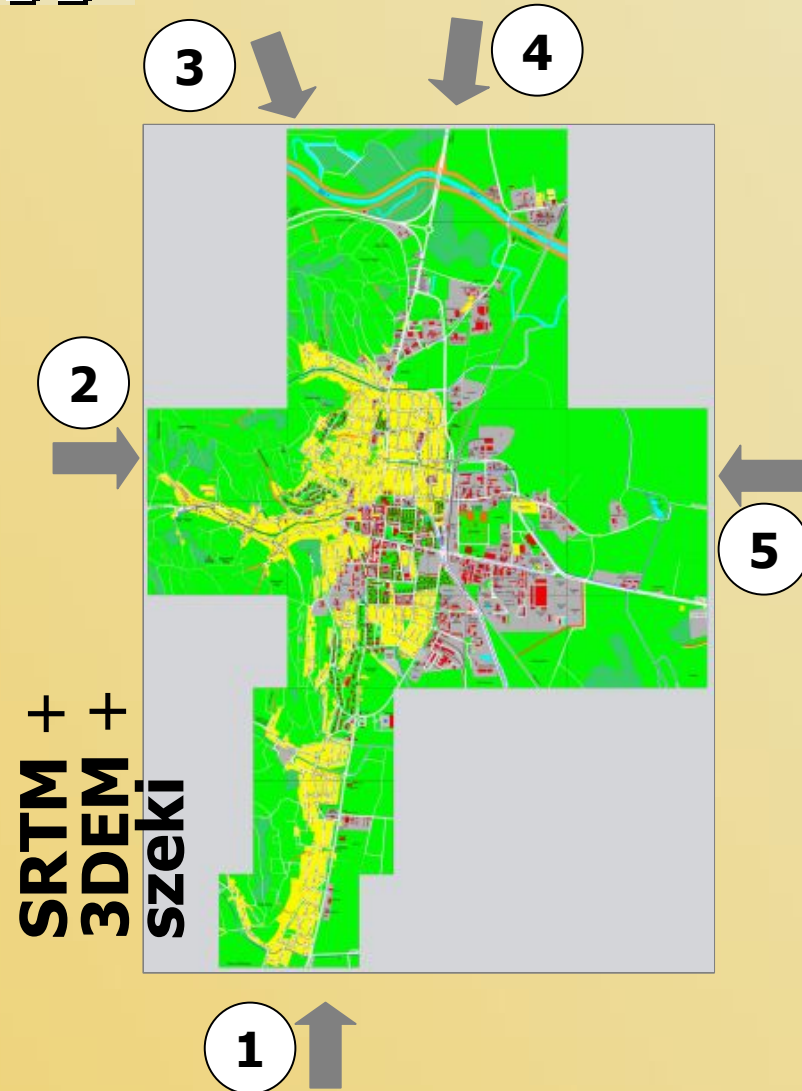
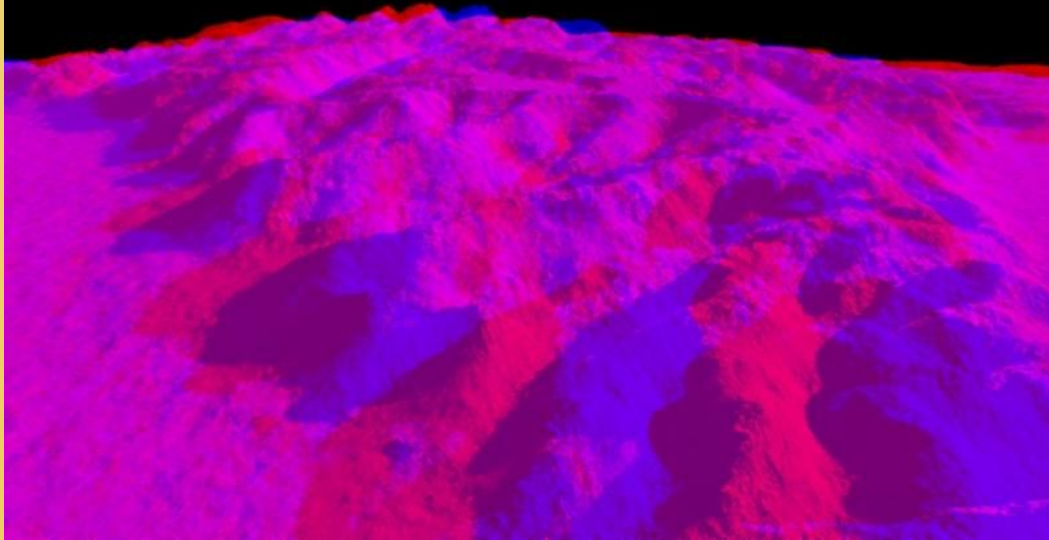
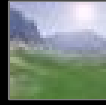
- Terragen
- 3DEM Terrain Visualization
- GoogleEarth

• Térkép

- szkennelt (autótérkép, kéktúra atlasz)
- www.szeki.hu várostérkép

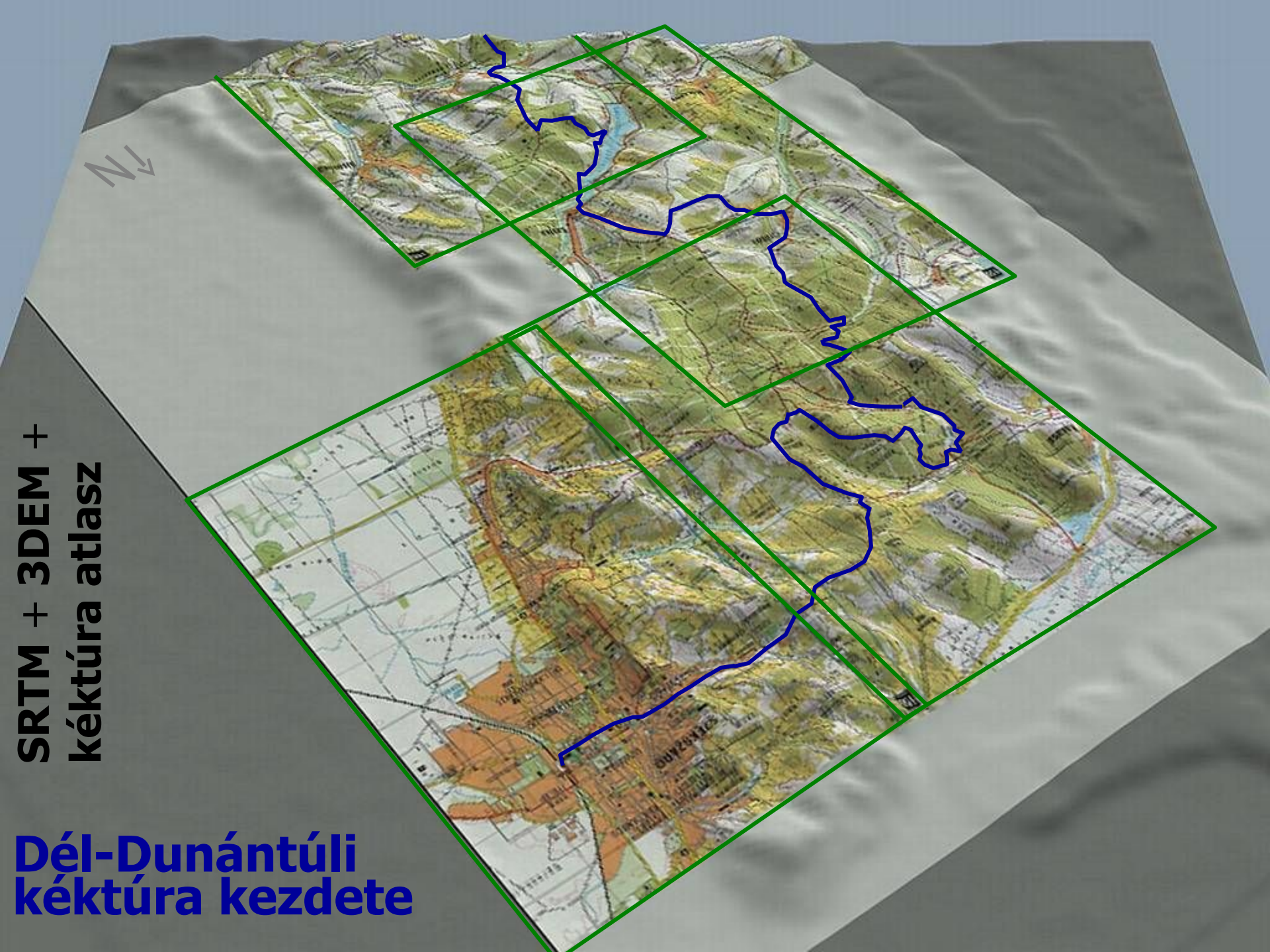
Szekszárd / környék domborzata

szintvonalas terepmodell +

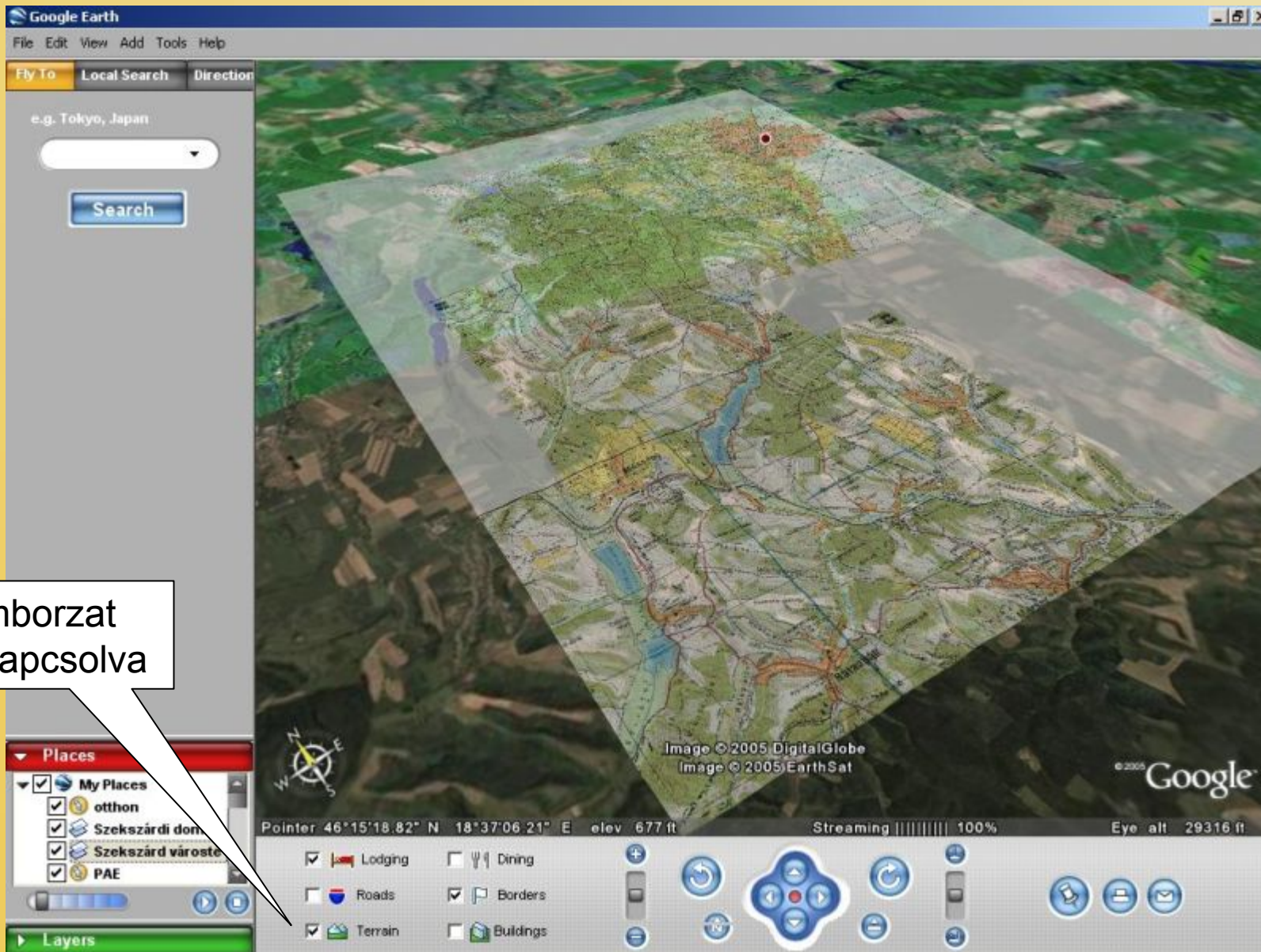

**SRTM + 3DEM +
képtúra atlasz**

**Dél-Dunántúli
képtúra kezdete**

GoogleEarth - műholdképre térkép

domborzat
bekapcsolva

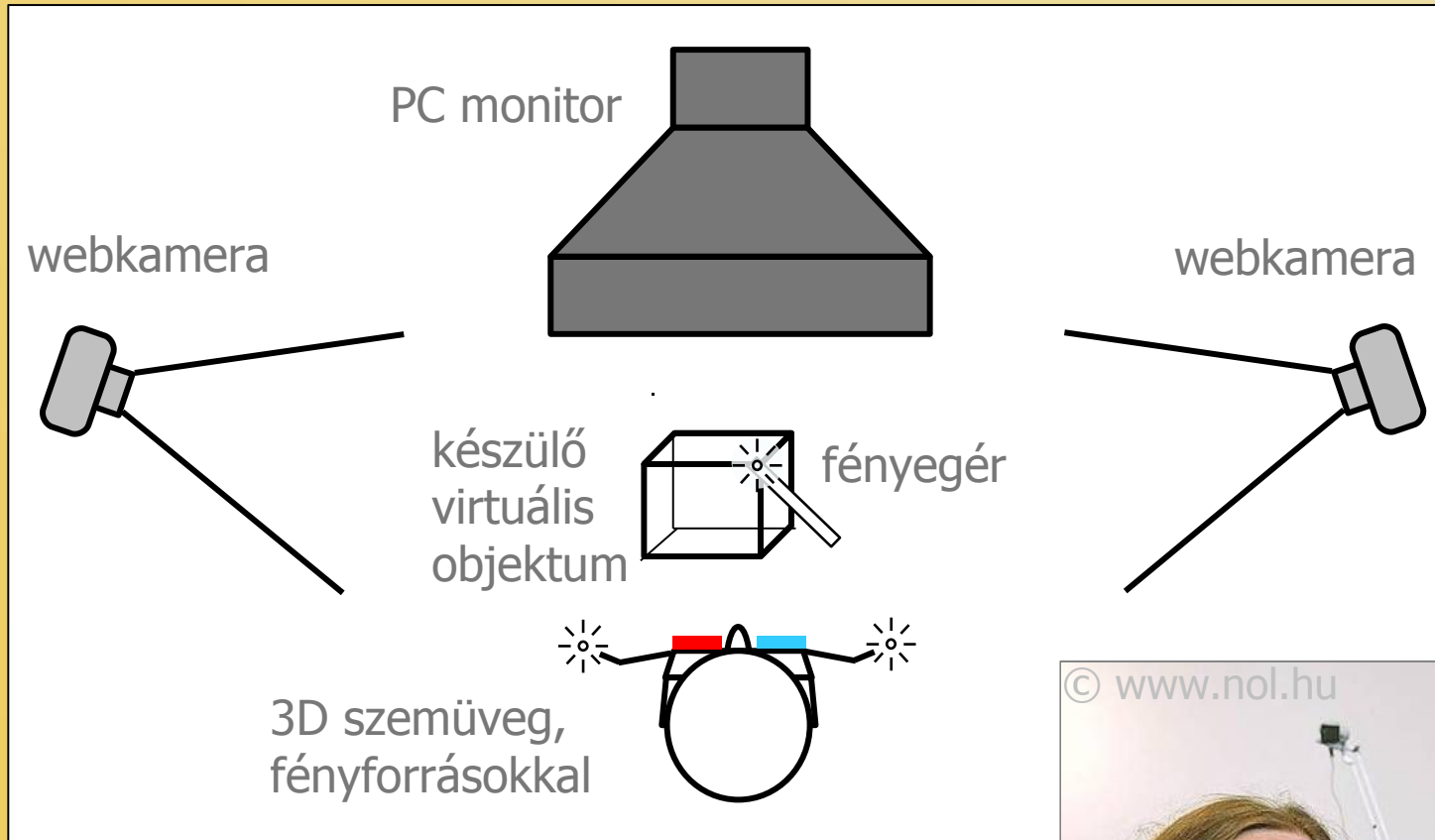
Stereopod = sztereoszkóp + 2 iPod

A 40-60 GB-os iPod-okra elég sok kép ráfér...

Rátai Dániel: Leonar3Do

**15e Ft-os térbeli
tervezőrendszer**

**3D hw és sw
díjak az Intel ISEF 2005
nemzetközi tudományos-
innovációs olimpián**